

Oponentský posudek diplomové práce

„I za plotem je náš svět – Případová studie Okrašlovacího spolku v Jílovém u Prahy“

Diplomantky Ing. Diny Riegerové

Oponent: Mgr. Bohuslav Binka, Ph.D.

Hodnocení diplomové práce kolegyně Ing. Diny Riegerové je pro mě velmi obtížným úkolem. Jak určité pozitivní, tak negativní rysy práce jsou natolik silné (v případě negativních spíše závažné), že si jen stěží troufám na jednoznačně pozitivní či negativní hodnocení. V každém případě však považuji diplomovou práci za rozporuplnou. Podívejme se tedy obecně na silné a slabé stránky práce (či přinejmenším ty stránky, které za silné či slabé považuji).

Začněme u silných stránek.

A. Za diplomovou prací je velké množství práce. Diplomantka jistě netvořila své dílo čtrnáct dní či měsíc před odevzdáním. Téma, o kterém píše jí prokazatelně zajímá a věnovala mu spoustu času.

B. Diplomová práce není pouhým kompilátem bez vlastního vkladu diplomantky, naopak téma (v užším slova smyslu) je doposud nezpracované a diplomová práce je tedy poměrně originálním zpracováním důležitého tématu.

C. V praktické části práce diplomantka neudělala žádnou závažnou metodickou chybu, což u diplomových prací podobného typu není vždy pravidlem. Diplomantka ví, co znamenají jí používané sociologické termíny a určité problémy diskutovala s odborníci. Prostě to, co platí pro diplomovou práci obecně, platí také pro její praktickou část včetně metodologie.

D. Na makro úrovni je navíc práce poměrně zdařile strukturovaná. Poskládání kapitol mi přijde logické a bez výraznějšího lapsu.

Pod tuto pozitivní pasáž však musím připsat i poměrně důležité kritické body.

A. Jako první problém vidím žurnalistický styl (a v některých případech i modus myšlení) diplomantky. Části vět jako „*Díky volnému času a všudypřítomným informacím, valících se ze všech stran, nastává epocha ...*“ (s. 16), „*Opět se snažíme ve starých náboženstvím (!) odlišit prastarou pravdu od přidáných „nábalů“...*“ (s. 17), „*Jednalo se o romantické myšlenkové hnutí, které se opět k přírodě otáčí čelem ...*“ (s. 21), „*pod taktovkou strany ...*“ (s. 25), „*Alespoň tak je tomu u nás v České republice, kde se stává tichým protestem vůči současnému nevzhlednému pojetí města.*“ (s. 30), „*Místní vášnostové tak nebyli s rýčem či hráběmi vidět.*“ (s. 55), „*... si našel tímto způsobem cestičku k tomu našemu českému.*“ (s. 73), „*Okrašlovací spolky na sebe berou břemeno co možná nejširšího rázu. Jsou opravdu akční a vůbec jim nevadí, že si u svého díla leckdy „zamažou ruce“*“ (s. 64) bych viděl velmi nerad i v denním tisku, v diplomové práci by se rozhodně objevit neměly. Modus akademického psaní vyžaduje nemyslet (a nepsat) ve floskulích, málo obsažných frázích a takových je bohužel diplomová práce plná. To velmi snižuje kvalitu i těch pasáží, které by bylo možné jinak považovat za poměrně zdařilé. První výtka se tedy týká žurnalistického stylu psaní.

B. Za ještě vážnější problém považuji pasáže, ve kterých se diplomantka dopouští logických nekonzistencí, ve kterých odvozuje z východisek špatné závěry. Uvedu několik příkladů: Na straně 12 diplomantka uvádí: „*Románské a gotické období je laděné převážně nábožensky, což opět estetické pojmání krajiny znemožňovalo ...*“ Náboženské ladění jako takové rozhodně znemožňuje estetické pojmání krajiny. John Ruskin byl silně náboženským autorem a estetickému pojmání krajiny věnoval značnou část svého díla. Henryk Skolimowski je teocentrický (tedy nábožensky založený) autor a jeho

zdůrazňování posvátně-estetické hodnoty krajiny je nezpochybnitelné. A ani John Ruskin ani Henryk Skolimowski nejsou v tomto ohledu žádné výjimky. Na straně 14 autorka uvádí: „Každé kráse je potřeba přivyknout S tím je v podstatě za jedno i Librová a Stibral, kteří sami popisují, jak se vnímání krásy u člověka během staletí měnilo.“ Skutečně nevím, co tím diplomantka myslí – protože je každé kráse potřeba přivyknout, vnímání krásy u člověka se během staletí měnilo? To nedává smysl. Protože se vnímání krásy u člověka během staletí měnilo, je potřeba přivyknout vnímání krásy? Také velmi zmatené tvrzení. Na straně 56 diplomantka tvrdí: „... myšlenka zabývající se ochranou přírody ... díky rakouskému útlaku se do českých zemí dostala také se značným zpožděním“ a hned v poznámce pod čarou doplňuje: „Ptáček uvádí, že celkově jsme byli pozadu pouze o cca deset až dvacet let, což je velmi málo ... “. Takových logicky nekonzistentních či zmatených pasáží lze v práci dohledat opravdu mnoho a kvalita diplomové práce se tak výrazně snižuje.

C. Stejně závažné jsou i pasáže, ve kterých nedochází přímo k logické nekonzistenci, ale jejichž skladba, styl a použitá argumentace čtenáře diplomové práce přinejmenším zarazí. Dovolím alespoň dva příklady: „V knize *Kultura a životní prostředí autor ... uvádí tři stupně ve vývoji ochrany přírody. Domnívám se ale, že slovo „linie“ zde mnohem lépe vystihuje význam. Tři linie se totiž mnohdy navzájem prolínají. Stupeň ve mně vzbuzuje spíše něco, co si není navzájem blízké a co je poněkud hierarchizovaně strukturované. Jedná se o linii, kde se navzájem v péči o životní prostředí potkává stát, spolky a různá organizovaná hnutí a nakonec také jednotlivci. Samozřejmě určitou hierarchii příznávám, to je naprosto nezvratné. Mám na mysli především byrokratický aparát státu versus jednotlivci a samozřejmě také organizace. Pokud se na celou věc podíváme trochu s nadhledem, tak jak ve spolicích, tak i ve státech přeci jen najdeme právě ty tolik potřebné jednotlivce, kteří nakonec „stojí s motykou v ruce a okrašlují vyhlídku za městem.“ (s. 23, 24.) Toto skutečně není úvaha (analýza), která by se měla objevit v diplomové práci. Stejně špatná je i analýza historického vývoje péče státu o životní prostředí: „V roce 1956 tak vyšel stěžejní zákon o ochraně přírody. Brzy ale bylo jasné, že zákon nestačí aktuálním potřebám v tomto resortu. Soustředoval se především jen na lokality, které je zapotřebí chránit. Reálný stav životního prostředí byl však pod taktovkou strany úspěšně utajován a několik let po pádu totality vyplouvají děsivé skutečnosti konečně na povrch. V roce 1992 tak stát přichází s mnohem celistvějším a rozsáhlejším zákonem o ochraně přírody a krajiny“ (s. 25).*

D. Za méně závažné považuji chyby formálního charakteru. Na straně 27 autorka „zdrojuje“ přímou citaci následovně „,...“ [ČSOP]“ což je nedostačující. Na straně 34 „zdrojuje“ následovně: „,... [Zajoncová, rok, str. 6]“, což je chyba. Na několika místech mají podstatná a přídavná jména jiný pád a věta se tak stává nesrozumitelnou.

Dostávám se k celkovému hodnocení. Myslím si, že je k němu možné přistoupit dvojitým způsobem. Diplomantka má – z hlediska silných stránek práce – právo na obhajobu a pokud se s takto problematickou prací spokojí je to práce (právě díky silným stránkám) v principu obhajitelná (podle mého názoru však maximálně s hodnocením dobře). Pokud chce odevzdat práci, na kterou by byla i po letech pyšná, je možné práci ještě přepracovat a obhajovat v příštím termínu. Sám bych bodově práci ohodnotil 6 body.

Bohuslav Binka